

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 19.3.2014 r.
COM(2014) 177 final

KOMUNIKAT KOMISJI

w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Dostęp do wody i kanalizacji jest prawem człowieka! Woda jest dobrem publicznym, nie towarem!”

1. WPROWADZENIE

Europejską inicjatywę obywatelską wprowadzono na podstawie Traktatu z Lizbony, aby zachęcać obywateli do aktywniejszego demokratycznego uczestnictwa w sprawach dotyczących Europy¹. Umożliwia ona milionowi obywateli Unii Europejskiej (UE) pochodzących z przynajmniej siedmiu państw członkowskich zwrócić się do Komisji Europejskiej o przedłożenie wniosku legislacyjnego w kwestiach wchodzących w zakres kompetencji UE. Jest to pierwszy w historii instrument demokracji uczestniczącej na poziomie UE. Od czasu jego wprowadzenia w kwietniu 2012 r. ponad 5 milionów obywateli poparło ponad 20 różnych inicjatyw.

„Right2Water” („Prawo do wody”) to pierwsza europejska inicjatywa obywatelska, która spełniła wymogi określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie inicjatywy obywatelskiej. Inicjatywa została oficjalnie przedłożona Komisji przez organizatorów w dniu 20 grudnia 2013 r. po uzyskaniu poparcia ponad 1,6 miliona obywateli.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie inicjatywy obywatelskiej Komisja ma trzy miesiące na przedstawienie swojej odpowiedzi na inicjatywę w komunikacie zawierającym „prawne i polityczne wnioski Komisji dotyczące tej inicjatywy obywatelskiej, informacje na temat ewentualnych działań, jakie zamierza podjąć, oraz uzasadnienie podjęcia lub niepodjęcia tych działań”².

Komisja przyjęła organizatorów w dniu 17 lutego 2014 r. i tego samego dnia umożliwiono im przedstawienie inicjatywy na wysłuchaniu publicznym zorganizowanym w Parlamencie Europejskim. Załącznik I zawiera więcej informacji na temat proceduralnych aspektów tej pierwszej inicjatywy obywatelskiej.

Sygnatariusze „Right2Water” zwracają się do Komisji o „zapropozowanie aktów prawnych implementujących prawo człowieka do wody pitnej i urządzeń sanitarnych, zgodnie z wytycznymi Organizacji Narodów Zjednoczonych, oraz przyczyniających się do zapewnienia dostępu do wody oraz kanalizacji jako podstawowych usług publicznych dla wszystkich”³.

W ramach inicjatywy obywatele stwierdzają: „Nalegamy, aby:

- instytucje UE oraz państwa członkowskie były zobowiązane do zapewnienia mieszkańcom prawa do wody i kanalizacji,
- dostawa wody oraz zarządzanie zasobami wodnymi nie podlegały zasadom rynku wewnętrznego oraz aby usługi wodne były wyłączone z urynkwienia,
- UE zwiększyła wysiłki w celu osiągnięcia powszechnego dostępu do wody i kanalizacji”.

Inicjatywa dotyka zagadnień przekrojowych, obejmując szereg rozwiązań politycznych na poziomie UE i państw członkowskich. Należy ją rozpatrywać zgodnie z zasadami zawartymi w Traktacie UE, w tym w szczególności z zasadami przyznania, proporcjonalności i pomocniczości.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej, Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1.

² Zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie inicjatywy obywatelskiej.

³ <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/finalised/details/2012/000003>

2. AKTUALNA SYTUACJA

Dostęp do bezpiecznej wody pitnej oraz infrastruktury sanitarnej jest nierozdzielnie związany z prawem do życia i godności ludzkiej oraz potrzebą osiągnięcia odpowiedniego standardu życia.

W ciągu minionego dziesięciolecia prawo do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej zostało uznane w prawie międzynarodowym, a zwłaszcza na poziomie Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ)⁴. W rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 64/292 stwierdzono, że „prawo do bezpiecznej i czystej wody pitnej i urządzeń sanitarnych jest prawem człowieka niezbędnym do pełnego cieszenia się życiem i korzystania ze wszystkich praw człowieka”. Ponadto w ostatecznej wersji dokumentu końcowego Konferencji Narodów Zjednoczonych w 2012 roku w sprawie Zrównoważonego Rozwoju (Rio+20) szefowie państw i rządów oraz przedstawiciele wysokiego szczebla potwierdzili swoje „zobowiązania dotyczące prawa człowieka do bezpiecznej wody pitnej i urządzeń sanitarnych, stopniowo realizowanego w [ich] społeczeństwach z pełnym poszanowaniem suwerenności kraju”⁵.

Na poziomie europejskim Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy oświadczyło, że „dostęp do wody musi zostać uznany za fundamentalne prawo człowieka, ponieważ woda jest niezbędna dla życia na ziemi i stanowi wspólne dobro należące do całej ludzkości”⁶. Również UE potwierdziła, że „na wszystkich państwach spoczywają zobowiązania z zakresu praw człowieka odnoszące się do dostępu do bezpiecznej wody pitnej, która musi być dostępna, również fizycznie i finansowo, oraz być dobrej jakości”⁷.

Zasady te wpływają również na działania UE. W ramowej dyrektywie wodnej UE uznaje się, że „woda nie jest produktem handlowym takim jak każdy inny, ale raczej dziedzictwem, które musi być chronione, bronione i traktowane jako takie”⁸. Niektóre prawa i zasady zawarte w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej mogą być interpretowane również jako odnoszące się bezpośrednio do dostępu do bezpiecznej wody pitnej i lepszej infrastruktury sanitarnej. Skuteczna ochrona praw podstawowych, takich jak prawo do godności (art. 1) lub prawo do życia (art. 2), jest wyraźnie naruszana przez brak dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej. Ponadto w tym kontekście należy uwzględnić również zobowiązanie UE do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska⁹ (art. 37). Chociaż państwa członkowskie są związane postanowieniami Karty wyłącznie podczas wdrażania prawa UE, to wszelkie przepisy prawa UE same w sobie muszą być zgodne z postanowieniami Karty. Wszystkie instytucje i organy UE są zatem zobowiązane do respektowania praw zawartych w Karcie oraz zapewniania poszanowania tych praw w przypadku wszelkich działań podejmowanych na podstawie Traktatu.

W takim kontekście Komisja analizowała inicjatywę obywatelską w celu sformułowania swoich wniosków zgodnie z art. 10 rozporządzenia w sprawie inicjatywy obywatelskiej.

---

⁴ M.in. rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 64/292 z dnia 3 sierpnia 2010 r. i rezolucje Rady Praw Człowieka ONZ nr 7/22 z dnia 28 marca 2008 r. i nr 15/9 z dnia 6 października 2010 r.

⁵ <http://www.un.org/en/sustainablefuture/>

⁶ Rezolucja nr 1693/2009 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

⁷ Oświadczenie wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton wydane w imieniu UE z okazji Światowego Dnia Wody 22 marca 2010 r.: <http://register.consilium.europa.eu/> – dokument nr 7810/10.

⁸ Motyw 1 ramowej dyrektywy wodnej (dyrektywa 2000/60/WE).

⁹ Artykuł 191 ust. 2 TFUE zapewnia też, że polityka Unii w dziedzinie środowiska stawia za cel wysoki poziom ochrony, z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Unii.

Wkład UE w zapewnienie szerszego dostępu do wody lepszej jakości

W zapewnianiu i ułatwianiu dostępu do wody i infrastruktury sanitarnej kluczowe znaczenie mają trzy elementy: jakość, dostępność fizyczna i przystępność cenowa.

UE wspiera zapewnianie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej dla ludności w swoich państwach członkowskich poprzez dwa główne rodzaje działań. Po pierwsze, UE wprowadziła ambitne normy jakości wody, gwarantując wysoki poziom ochrony zdrowia publicznego oraz środowiska naturalnego. Po drugie, UE zapewnia wsparcie finansowe w celu rozszerzenia i ulepszenia infrastruktury wodnej w państwach członkowskich, pomagając w ten sposób poprawiać jakość oraz fizyczny dostęp do usług związanych z wodą.

UE wprowadziła minimalne wymagania dotyczące **jakości wody** w latach 70. XX wieku i przez ostatnie cztery dziesięciolecia stopniowo rozszerzała swoje prawodawstwo wodne. Ramowa dyrektywa wodna¹⁰, dyrektywa w sprawie wody pitnej¹¹ i dyrektywa dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych¹² są kluczowymi aktami prawa UE w tym obszarze.

Wspomniane powyżej przepisy opierają się na holistycznym podejściu do gospodarki wodnej i gwarantują, że woda spełnia surowe wymagania, a w efekcie jest bezpieczna, zdrowa i czysta. Wdrożenie tych unijnych zasad dotyczących środowiska doprowadziło do znaczącej poprawy jakości wody pitnej w UE, w szczególności w Europie Środkowej i Wschodniej.

Od wielu lat unijna polityka spójności silnie wspiera wysiłki państw członkowskich na rzecz rozwijania i doskonalenia infrastruktury zapewniającej **dostęp do wody pitnej i usług kanalizacyjnych**. Na przykład od 2007 r. dzięki wsparciu finansowemu UE ponad 2,6 mln osób w dziewięciu różnych państwach członkowskich uzyskało dostęp do dostaw wody pitnej lepszej jakości. Ponadto 5,7 mln osób żyjących w 14 różnych państwach członkowskich zostało podłączonych do ulepszonych systemów oczyszczania ścieków. W ciągu ostatnich siedmiu lat (2007–2013) wsparcie finansowe UE dla inwestycji w dostawy wody pitnej oraz infrastrukturę i roboty związane z gospodarką wodno-ściekową sięgnęło prawie 22 mld EUR.

Przystępność cenowa również stanowi kluczowy element, gdyż jest powiązana z faktycznym i powszechnym dostępem do usług wodnych. UE nie uczestniczy w ustalaniu cen wody, które są określane na poziomie krajowym. Niemniej jednak unijne prawo ochrony środowiska dotyczące wody określa pewne podstawowe zasady w zakresie polityki ustalania cen wody w państwach członkowskich. Na podstawie ramowej dyrektywy wodnej wymaga się od państw członkowskich zagwarantowania, aby cena nakładana na konsumentów wody odzwierciedlała rzeczywiste koszty użytkowania wody. Zachęca to do zrównoważonego wykorzystywania ograniczonych zasobów wodnych. Polityka wodna UE opiera się na zasadzie, że przystępność cenowa usług wodnych ma kluczowe znaczenie. Do kompetencji organów krajowych należy zapewnienie konkretnych środków wsparcia w celu zabezpieczenia osób znajdujących się w trudnej sytuacji i rozwiązania problemów dotyczących ubóstwa hydrologicznego (np. przez wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach lub ustanowienie obowiązków świadczenia usługi publicznej).

---

¹⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1–73.

¹¹ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32–54.

¹² Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40–52.

Świadczenie usług wodnych na rynku wewnętrznym

W Unii Europejskiej decyzje dotyczące najlepszego sposobu realizacji usług wodnych pozostają w gestii organów publicznych w państwach członkowskich. Za świadczenie usług wodnych odpowiadają zasadniczo samorządy lokalne, które są najbliżej obywateli i ich problemów.

Organy publiczne posiadają całkowitą swobodę decydowania, czy realizują odpowiednie zadania bezpośrednio, we własnym zakresie, czy też powierzają ich realizację odrębnym pod względem prawnym, całkowicie publicznym podmiotom „wewnętrznym”. Mogą również zdecydować o zleceniu usług wodnych częściowo lub w całości na zewnątrz, do zarządzania przez podmioty prywatne lub o strukturze mieszanej. W takim przypadku organy publiczne są w pełni uprawnione do ustalania jasnych obowiązków operatorów prywatnych, aby zapewnić, że usługi świadczone na geograficznym obszarze ich kompetencji są zgodne z obowiązującymi normami.

Unia Europejska ze swojej strony dba o to, aby kluczowe zasady zawarte w Traktacie – takie jak przejrzystość i równe traktowanie – były przestrzegane. Jednocześnie postanowienia Traktatu wymagają od UE zachowania neutralnej pozycji wobec podejmowanych na poziomie krajowym decyzji dotyczących systemu własności przedsiębiorstw wodnych¹³.

Reguły rynku wewnętrznego UE w pełni respektują kompetencje organów publicznych w obszarze zapewniania wymaganych norm jakości usług, decydowania o obowiązujących taryfach oraz nakładania wszelkich odpowiednich obowiązków świadczenia usługi publicznej (np. ochrony użytkowników znajdujących się w trudnej sytuacji). Zasady te mają na celu zwiększenie przejrzystości, zapewnienie niedyskryminacji i umożliwienie obywatelom uzyskiwania możliwie najlepszej jakości w stosunku do kosztów ponoszonych przez nich w ramach opłat lub podatków. Na przykład unijne przepisy dotyczące zamówień publicznych gwarantują, że w przypadku podjęcia przez organy publiczne decyzji o korzystaniu z zewnętrznego przedsiębiorstwa w celu świadczenia usług gospodarki wodnej, proces wyboru jest przejrzysty i zapewnia najkorzystniejszą ofertę dla użytkowników. Jeśli z kolei organy publiczne zdecydują się na zapewnianie tych usług w ramach współpracy publiczno-publicznej, prawodawstwo unijne w obszarze zamówień publicznych również gwarantuje elastyczne ramy prawne współpracy.

Jeżeli chodzi o wyrażone w ramach inicjatywy obywatelskiej obawy, że dostawa wody oraz zarządzanie zasobami wodnymi nie powinny podlegać zasadom rynku wewnętrznego i że usługi wodne powinny być wyłączone z urynkwienia, Komisja potwierdza, że prawodawstwo dotyczące zamówień publicznych nie ma zastosowania, jeżeli samorządy terytorialne postanowią świadczyć te usługi we własnym zakresie, poprzez spółkę *joint venture* lub przedsiębiorstwo powiązane¹⁴.

Szczególny charakter usług wodno-kanalizacyjnych oraz ich znaczenie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb ludności były konsekwentnie uwzględniane w unijnym

---

¹³ W art. 345 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wyraźnie ustanowiono „zasadę neutralności” w odniesieniu do zasad regulujących prawo własności w państwach członkowskich. UE nie może zatem przyjmować aktów prawnych wpływających na zasady regulujące system prawa własności, w tym własności przedsiębiorstw świadczących usługi publiczne, takie jak zaopatrzenie w wodę.

¹⁴ Z zastrzeżeniem pewnych warunków określonych w art. 23 dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 134 z 30.4.2004).

prawodawstwie. Koncesje w sektorze wodnym podlegają często szczegółowym i skomplikowanym ustaleniom, które wymagają specjalnej uwagi ze względu na „znaczenie wody jako dobra publicznego o podstawowej wartości dla wszystkich obywateli Unii”¹⁵. Koncesje na wodę pitną oraz określone koncesje na oczyszczanie i odprowadzanie ścieków są zatem wyłączone z zakresu nowych przepisów UE dotyczących udzielania koncesji. Ponadto usługi dystrybucji i dostaw wody oraz usługi gospodarki ściekowej są jednoznacznie wyłączone ze stosowania transgranicznej swobody świadczenia usług zgodnie z dyrektywą usługową¹⁶.

Wieloletnie zaangażowanie UE w działania na poziomie globalnym

Zmniejszanie ubóstwa, wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu i zrównoważony rozwój są w znacznym stopniu uzależnione od dostępności i jakości dostaw wody. Ponad 2,6 mld ludzi na całym świecie nie ma dostępu do usług sanitarnych na przyzwoitym poziomie, a prawie miliard ludzi nadal spożywa nieuzdatnioną wodę. Widoczne są postępy na drodze do realizacji milenijnego celu rozwoju (MCR) dotyczącego bezpiecznej wody pitnej, jednak świat pozostaje daleko w tyle pod względem osiągnięcia celu dotyczącego zapewnienia infrastruktury sanitarnej, z niedoborem obejmującym ponad miliard ludzi na podstawie aktualnych tendencji.

UE od wielu lat angażuje się w działania ukierunkowane na zapewnienie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej oraz promowanie zintegrowanego gospodarowania zasobami wodnymi w krajach partnerskich. Specjalne ramy polityczne ustanowiono w 2002 r. komunikatem w sprawie gospodarki wodnej w krajach rozwijających się¹⁷. Doprowadziło to do powstania **Europejskiej inicjatywy na rzecz wody**¹⁸ – instrumentu politycznego mającego na celu ulepszenie współpracy i zapewnienie bardziej skutecznej pomocy rozwojowej poprzez partnerstwo i podejście wielopodmiotowe.

Cele polityki UE przełożyły się na wiele konkretnych działań realizowanych w ciągu ostatniego dziesięciolecia przy znaczącym wsparciu finansowym, w tym poprzez ustanowienie Funduszu Wodnego AKP–UE¹⁹ w 2004 r. Bezpośrednio w wyniku pomocy UE w latach 2004–2013 ponad 70 mln ludzi uzyskało dostęp do lepszych dostaw wody, a 24 mln ludzi – dostęp do urządzeń sanitarnych

UE i jej państwa członkowskie przeznaczają obecnie blisko 1,5 mld EUR każdego roku na programy związane z dostawą wody, warunkami sanitarnymi i higieną (WASH) w krajach rozwijających się. Czyni to Unię **największym pojedynczym darczyńcą w sektorze wodnym**.

Od 2007 r. UE przeznaczyła około **2,5 mld EUR na działania dotyczące wody i infrastruktury sanitarnej w ponad 60 krajach partnerskich**²⁰. Wiele działań UE w obszarze wody i infrastruktury sanitarnej dotyczy rozwoju infrastruktury, takiej jak sieci wodne i kanalizacyjne, oczyszczalnie wody pitnej i ścieków, zaopatrywanie w wodę obszarów wiejskich na rozproszonych terenach oraz kanalizacja na obszarach wiejskich.

¹⁵ Motyw 40 przyjętej niedawno dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielania koncesji (PE-CONS 73/13, publikacja w Dz.U. wkrótce).

¹⁶ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym.

¹⁷ COM(2002)132 final.

¹⁸ www.euwi.net

¹⁹ AKP: grupa państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku.

²⁰ Nie ujęto tu pomocy udzielanej przez poszczególne państwa członkowskie.

UE jest również największym darczyńcą na rzecz operacji humanitarnej w sektorze WASH (woda, warunki sanitarne, higiena), przeznaczając obecnie około 200 mln EUR rocznie na zapewnienie szybkiego i godnego dostępu do wystarczających i bezpiecznych usług wodnych dla ludności zagrożonej trwającymi, nieuchronnymi lub przyszłymi kryzysami humanitarnymi.

UE wspiera projekty partnerskie (Północ–Południe i Południe–Południe) w celu rozwijania potencjału w sektorze wodnym i sektorze infrastruktury sanitarnej przez przekazywanie kompetencji i wiedzy między przedsiębiorstwami wodno-kanalizacyjnymi, samorządami terytorialnymi oraz innymi podmiotami sektora wodnego. Wiele przekazanych dotychczas zasobów pomogło przedsiębiorstwom wodnym, którym brakuje kapitału, rozszerzyć zasięg zaopatrzenia w wodę najuboższych grup ludności. Ponadto w ramach unijnych regionalnych instrumentów łączących w sobie pożyczki i dotacje od 2007 r. sfinansowano około 30 projektów dotyczących dostaw wody i kanalizacji, w związku z którymi uruchomiono ponad 2 mld EUR pożyczek i inwestycji.

3. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z EUROPEJSKĄ INICJATYWĄ OBYWATELSKĄ

Zaprezentowane powyżej działania UE podejmowane w przeszłości i obecnie odzwierciedlają wyraźne uznanie znaczenia wody jako dobra publicznego niezbędnego, by móc w pełni korzystać z życia i wszystkich praw człowieka. W ramach swoich uprawnień i przy pełnym poszanowaniu zasady pomocniczości UE konsekwentnie odgrywa pozytywną rolę w dążeniu do tego, aby dostęp do bezpiecznej wody pitnej oraz lepszej infrastruktury sanitarnej stał się rzeczywistością dla wszystkich, zarówno w Europie, jak i poza jej granicami.

W świetle europejskiej inicjatywy obywatelskiej Komisja starała się zidentyfikować pozostające luki i obszary, w których należy podjąć większe wysiłki – na poziomie UE i krajowym – w celu rozwiązania problemów, które dały podstawę do obywatelskiego wezwania do działania.

Komisja dokłada wszelkich starań, aby w swoich przyszłych działaniach uwzględniać problematykę praw człowieka w zakresie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej wysokiej jakości, dostępnej fizycznie i finansowo.

Zapewnienie szerszego dostępu do wody lepszej jakości

Pełne wdrożenie unijnego prawodawstwa wodnego przez państwa członkowskie ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia dostępu do bezpiecznej wody pitnej wszystkim obywatelom UE. Pomimo znaczących postępów dokonanych na przestrzeni lat, dostęp do dobrej jakości wody i infrastruktury sanitarnej wciąż można poprawić, zwłaszcza dla obywateli mieszkających na obszarach obsługiwanych przez niewielkie systemy zaopatrzenia w wodę.

W nowym **7. programie działań w zakresie środowiska**²¹ (EAP), wyznaczającym kierunek działań UE w obszarze środowiska naturalnego, podkreśla się, że lepsze wdrożenie przepisów UE będzie konieczne w celu zapewnienia do 2020 r. wszystkim obywatelom UE korzyści płynących z wysokich standardów dotyczących bezpiecznej wody pitnej i wody w kąpieliskach. Należy zrobić więcej, aby:

---

²¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”.

- zapewnić wyższej jakości wodę pitną w niewielkich źródłach zaopatrzenia (tj. obsługujących poniżej 5 000 osób), które zaopatrują w wodę ok. 65 mln osób w UE,
- utrzymać i modernizować istniejącą infrastrukturę, ze szczególnym uwzględnieniem innowacji w zakresie zwiększenia wydajności, oraz
- zbudować brakującą infrastrukturę ściekową (systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków), w szczególności w państwach członkowskich z Europy Wschodniej.

Zrealizowanie powyższych celów wymaga wystarczającej dostępności środków finansowych, odpowiedniego ustalania priorytetów i dobrego sprawowania władzy, w tym krajowego i lokalnego potencjału administracyjnego w zakresie planowania, koordynowania i wdrażania inwestycji. Decyzje państw członkowskich dotyczące priorytetów wydatkowania dla przyszłych funduszy UE²² będą miały szczególne znaczenie dla zlikwidowania zidentyfikowanych braków. Komisja będzie dążyła do zapewnienia, aby państwa członkowskie w pełni wykorzystały znaczące możliwości w zakresie wsparcia finansowego UE w sektorze wodnym zapewnianego w nowym okresie programowania finansowego (2014–2020), w szczególności poprzez priorytet inwestycyjny skoncentrowany konkretnie na gospodarce wodnej.

Komisja zintensyfikuje wysiłki na rzecz **pełnego wdrożenia unijnego prawodawstwa wodnego** przez państwa członkowskie, ściśle współpracując z nimi oraz z zainteresowanymi stronami, aby wdrożyć propozycje zaprezentowane w opublikowanym w 2012 r. planie ochrony zasobów wodnych Europy²³, w którym zidentyfikowano już najważniejsze wyzwania dla polityki wodnej UE.

Komisja będzie również kontynuować monitorowanie unijnego prawodawstwa wodnego. Przepisy dotyczące substancji priorytetowych w wodzie²⁴ zostały zastrzeżone w 2013 r., a dyrektywa w sprawie ochrony wód gruntowych²⁵ jest na etapie aktualizacji. We współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami Komisja podjęła również działania mające na celu dostosowanie przepisów dyrektywy w sprawie wody pitnej dotyczących monitorowania i analiz do postępu naukowego i technicznego. Ponadto, uwzględniając w szczególności obawy wyrażone w odniesieniu do niewielkich źródeł zaopatrzenia w wodę pitną, Komisja rozpocznie **ogólnounijne konsultacje społeczne**, aby ocenić konieczność i możliwe sposoby wprowadzenia zmian. Komisja przygotuje również **przegląd ramowej dyrektywy wodnej** i zaproponuje wprowadzenie wszelkich koniecznych zmian²⁶.

W odniesieniu do kluczowego wymiaru **przystępności cenowej**, działania na poziomie krajowym nadal mają zasadnicze znaczenie. Takie działania stanowią integralny element polityki państw członkowskich na rzecz ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego,

²² W odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych priorytety wydatkowania dla każdego państwa członkowskiego są obecnie finalizowane w ramach umów partnerstwa i programów operacyjnych przygotowywanych przez państwa członkowskie i uzgadnianych z Komisją.

²³ COM(2012) 673 final.

²⁴ Substancje stanowiące znaczne ryzyko dla środowiska wodnego lub za jego pośrednictwem; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.

²⁵ Dyrektywa Rady 80/68/EWG z dnia 17 grudnia 1979 r. w sprawie ochrony wód gruntowych przed zanieczyszczeniem spowodowanym przez niektóre substancje niebezpieczne; *Dz.U. L 20 z 26.1.1980, s. 43–48.*

²⁶ Zgodnie z wymogami art. 19 ust. 2 przedmiotowej dyrektywy.

wspieranej i uzupełnianej również na szczeblu UE²⁷. Działania zabezpieczające osoby znajdujące się w trudnej sytuacji nabierają szczególnego znaczenia, biorąc pod uwagę nasilenie problemów dotyczących ubóstwa hydrologicznego podczas kryzysu gospodarczego oraz braku możliwości opłacenia rachunków za wodę przez niektóre osoby. Komisja wzywa zatem państwa członkowskie, aby działając w ramach swoich kompetencji, zapewniły dostęp do minimalnych dostaw wody wszystkim obywatelom zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia²⁸ oraz prawidłowo wdrożyły ramową dyrektywę wodną.

Zapewnienie neutralności w odniesieniu do świadczenia usług wodnych

Komisja będzie nadal zapewniać pełne przestrzeganie przepisów Traktatu wymagających od UE utrzymania neutralności wobec krajowych decyzji dotyczących systemu własności przedsiębiorstw wodnych²⁹, dopilnowując jednocześnie przestrzegania kluczowych zasad Traktatu – takich jak przejrzystość i równe traktowanie. Jeżeli chodzi o wyrażone w ramach inicjatywy obywatelskiej obawy, że dostawa wody oraz zarządzanie zasobami wodnymi nie powinny podlegać zasadom rynku wewnętrznego i że usługi wodne powinny być wyłączone z urynkwienia, Komisja potwierdza, że nowe prawodawstwo dotyczące zamówień publicznych nie będzie miało zastosowania, jeżeli samorządy terytorialne postanowią świadczyć te usługi we własnym zakresie, poprzez spółkę *joint venture* lub przedsiębiorstwo powiązane³⁰.

W międzynarodowych negocjacjach handlowych Komisja będzie również kontynuować swoje aktywne działania podejmowane wraz z partnerami handlowymi w celu zapewnienia, aby wybory dotyczące świadczenia usług wodnych dokonywane na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym były uznawane i odpowiednio zabezpieczane.

Jak wspomniano powyżej, szczególny charakter usług wodno-kanalizacyjnych oraz ich znaczenie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb ludności są konsekwentnie uznawane w prawodawstwie UE dotyczącym rynku wewnętrznego. Nowe przepisy UE dotyczące udzielania koncesji przyjęte przez Parlament Europejski i Radę w dniu 26 lutego 2014 r. stanowią jedynie najnowszy przykład takich działań. W związku z obawami społeczeństwa wyrażanymi w trakcie procesu legislacyjnego Komisja zaproponowała jednoznaczne wyłączenie z zakresu tych przepisów koncesji na wodę pitną, a także niektórych koncesji na

---

²⁷ Zob. w szczególności pakiet dotyczący inwestycji społecznych opublikowany przez Komisję w lutym 2013 r. (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1044&langId=en>).

²⁸ Według WHO dziennie potrzeba od 50 do 100 litrów wody na osobę, aby móc zaspokoić podstawowe potrzeby i ograniczyć występowanie problemów zdrowotnych. Dostęp do 20–25 litrów wody dziennie na osobę to minimum, jednak przy tej ilości pojawiają się problemy zdrowotne – 20–25 litrów wody dziennie nie wystarczy, by spełnić podstawowe wymogi w zakresie higieny i konsumpcji.

Zob. <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet35en.pdf>

²⁹ W art. 345 TFUE wyraźnie ustanowiono „zasadę neutralności” w odniesieniu do zasad regulujących prawo własności w państwach członkowskich. UE nie może zatem przyjmować aktów prawnych wpływających na zasady regulujące system prawa własności, w tym własności przedsiębiorstw świadczących usługi publiczne, takie jak zaopatrzenie w wodę. W Traktatach nie ma również podstawy prawnej, która umożliwiłaby przyjęcie unijnego aktu prawnego nakładającego na przedsiębiorstwa zobowiązania w zakresie reinwestycji zysków lub regulującego ich strukturę udziałowców.

³⁰ Z zastrzeżeniem pewnych warunków określonych w art. 28, 29 i 30 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/XX/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (przyjętej przez Parlament Europejski i Radę w dniu 26 lutego 2014 r., publikacja w przygotowaniu).

oczyszczanie ścieków. Jest to również odpowiedź na obawy wyrażone w ramach inicjatywy „Right2Water”.

Zwiększenie przejrzystości

Przejrzystość może odegrać kluczową rolę w zwiększeniu dostępu obywateli do usług wodno-kanalizacyjnych, wywierając wpływ na trzy główne wymiary (tj. dostępność fizyczną, przystępność cenową i jakość). Potrzeba przejrzystości wpłynęła na przepisy zawarte w ramowej dyrektywie wodnej. Na podstawie art. 14 wymaga się, aby obywatele UE byli informowani i konsultowani w procesie prowadzącym do przyjęcia planu gospodarowania wodami w dorzeczu oraz aby władze wyjaśniały, w jaki sposób opinie te zostały uwzględnione. Prawodawstwo UE zapewnia ponadto prawo dostępu do informacji dotyczących środowiska znajdujących się w posiadaniu organów publicznych lub przeznaczonych dla tych organów oraz określa podstawowe warunki i praktyczne ustalenia dotyczące wykonywania tego prawa, przyczyniając się tym samym do zwiększenia przejrzystości polityki³¹.

Komisja zgadza się, że należy zrobić więcej, aby poprawić jakość i ilość dostępnych dla obywateli informacji dotyczących jakości wody i usług wodnych. Lepsza jakość i większa dostępność informacji może **zmobilizować obywateli**, umożliwiając im bardziej aktywne śledzenie sytuacji i uczestniczenie w decyzjach dotyczących gospodarki wodnej, które są w przeważającej mierze podejmowane na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Komisja będzie nadal opracowywać **nowe inicjatywy mające zwiększać przejrzystość dla obywateli**. Na mocy dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych Komisja blisko współpracuje z państwami członkowskimi, a w szczególności z grupą państw pilotażowych w celu utworzenia nowego systemu informacyjnego, dzięki któremu obywatele uzyskają w internecie łatwy dostęp do najważniejszych informacji dotyczących zgodności z przepisami (ramy wdrażania i informowania).

Komisja opracuje podobne podejście w celu zwiększenia przejrzystości dla konsumentów w odniesieniu do jakości wody pitnej. Podobnie jak w przypadku roli odgrywanej przez Komisję w obszarze ścieków komunalnych, Komisja mogłaby pomóc państwom członkowskim identyfikować rodzaje informacji potrzebnych do stworzenia porównywalnych informacji w całej Unii Europejskiej. Istniejący Europejski System Informacji Wodnej³² mógłby zapewnić jeden punkt wprowadzania takich informacji.

Ponadto Komisja jest gotowa rozważyć koncepcję **porównywania jakości wody z poziomami referencyjnymi** jako sposobu angażowania obywateli. Komisja jest również gotowa na promowanie bardziej zorganizowanego dialogu między zainteresowanymi stronami – przez zbliżanie usługodawców publicznych i prywatnych – oraz na współpracę w ramach istniejących inicjatyw³³, aby zapewnić szerszy zestaw **wskaźników i poziomów referencyjnych dla usług wodnych**. Działania te będą stanowiły pierwszy krok w kierunku znaczącego zwiększenia przejrzystości i rozliczalności dostawców usług wodnych przez udostępnienie obywatelom porównywalnych danych na temat kluczowych gospodarczych, technicznych i jakościowych wskaźników efektywności operatorów wodnych.

Bardziej zintegrowane podejście do pomocy rozwojowej

³¹ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG.

³² <http://water.europa.eu/>

³³ Na przykład: <http://www.waterbenchmark.org>

Komisja dokłada wszelkich starań, aby **problematyka praw człowieka w zakresie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej** pozostawała centralnym elementem jej polityki rozwoju. UE zamierza kontynuować swoje wysiłki w celu zapewnienia powszechnego dostępu do wody i infrastruktury sanitarnej, traktując ten aspekt jako kluczowy element swojej polityki rozwoju. Pomimo poczynionych postępów, każdego dnia na całym świecie z powodu chorób związanych z brakiem dostępu do bezpiecznej wody pitnej umiera ponad 4 000 dzieci w wieku poniżej pięciu lat.

W okresie programowania 2014–2020 pomoc finansowa UE skoncentruje się na określonej liczbie sektorów w każdym kraju partnerskim, nadając pozycję priorytetową obszarom o największych potrzebach, aby zagwarantować efektywne wydatkowanie pomocy i uzyskiwanie możliwie jak najlepszych rezultatów³⁴. **Wsparcie dla sektora WASH (woda, warunki sanitarne, higiena)** zostanie lepiej ukierunkowane na te kraje partnerskie, które uznały wodę i infrastrukturę sanitarną za sektor priorytetowy podczas opracowywania swoich krajowych programów orientacyjnych. Komisja skoordynuje działania z krajami partnerskimi, państwami członkowskimi oraz innymi partnerami w działaniach rozwojowych, aby zapewnić wystarczające uwzględnienie sektorów WASH we wszystkich krajach partnerskich.

Jednocześnie działania UE będą przesuwane się w kierunku bardziej zintegrowanego podejścia, a tworzenie **synergii między bezpieczeństwem w zakresie wody, energii i żywności** będzie naczelną zasadą prowadzenia przyszłych działań, w szczególności na poziomie regionalnym. Bezpieczeństwo żywnościowe jest priorytetowym sektorem dla ponad 50 krajów, zatem interwencje WASH zostaną włączone w główny nurt programów bezpieczeństwa żywnościowego, aby wywierać wpływ na problem niedożywienia w krajach rozwijających się. Zgodnie z nowymi ramami finansowymi (2014–2020) ponad 3 mld EUR zostanie zarezerwowane na prowadzenie interwencji związanych z żywnością, z których WASH jest jedną z najbardziej znaczących.

Problemy dotyczące wody będą ponadto rozwiązywane w ramach instrumentów tematycznych poprzez ich powiązania z rolnictwem, energią i bezpieczeństwem. Działania prowadzone w ramach programu tematycznego dotyczącego światowych dóbr publicznych i wyzwań będą ukierunkowane na wzmocnienie spójności działań zewnętrznych oraz ich związku z innymi inicjatywami politycznymi UE, takimi jak unijna polityka przeciwdziałania zmianie klimatu i polityka energetyczna, inicjatywy dotyczące bioróżnorodności, środowiska, gospodarowania zasobami wodnymi i dyplomacji wodnej itp.

Komisja nadal będzie prowadzić aktywne działania na rzecz **operacji humanitarnych w sektorze WASH** w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i w zakresie zapobiegania takim sytuacjom. Jest to konsekwencja rosnącego ryzyka konfliktów wywoływanych przez ograniczoną dostępność zasobów wodnych i rosnące potrzeby humanitarne związane z wodą na obszarach miejskich. Komisja będzie kontynuować prace w celu dalszej poprawy terminowości, wydajności i skuteczności pomocy humanitarnej poprzez wzmocnienie mechanizmów koordynacji pomiędzy partnerami humanitarnymi.

Promowanie partnerstw publiczno-publicznych

W coraz większym stopniu uznawany jest potencjał **partnerstw niekomercyjnych w sektorze wodnym**. W ostatnim dziesięcioleciu Fundusz Wodny AKP–UE odgrywał pionierską rolę w tym zakresie poprzez działania ukierunkowane na rozwijanie potencjału dla

---

³⁴ Zgodnie z komunikatem „Program działań na rzecz zmian” – COM(2011) 637.

organów publicznych w państwach AKP. Ocena Funduszu Wodnego oraz jego wpływu została zlecona w 2013 r. i jest obecnie w fazie opracowywania. Wyniki tej oceny zostaną odpowiednio uwzględnione i włączone w przyszłości do podejścia do programowania i decyzji w tym zakresie.

Wsparcie dla partnerstw publiczno-publicznych zostanie zapewnione również w kontekście programów wspierających sektor WASH w krajach partnerskich, które wybrały wodę jako sektor główny. W oparciu o doświadczenia zdobyte podczas realizacji zakończonych i trwających projektów Komisja będzie dążyć do zidentyfikowania nowych możliwości partnerstwa (Północ-Południe i Południe-Południe) w celu rozwijania potencjału w sektorze wodnym i sektorze infrastruktury sanitarnej przez przekazywanie kompetencji i wiedzy między przedsiębiorstwami wodno-kanalizacyjnymi, samorządami terytorialnymi oraz innymi podmiotami sektora wodnego.

Dalsze działania po konferencji Rio+20

UE będzie w dalszym ciągu podejmować wysiłki w celu zapewnienia powszechnego dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej również w kontekście działań następczych po Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zrównoważonego Rozwoju Rio+20, na której uznano wodę za podstawę zrównoważonego rozwoju.

W deklaracji ministerialnej „Przyszłość, jakiej chcemy”³⁵ światowi przywódcy potwierdzili swoje zaangażowanie na rzecz prawa człowieka do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej, stopniowego realizowania działań w celu zapewnienia dostępu do bezpiecznej i przystępnej cenowo wody pitnej i infrastruktury sanitarnej dla wszystkich (tzn. poza planem johannesburskim i milenijnymi celami rozwoju) oraz znaczącego usprawnienia wprowadzania zintegrowanego gospodarowania zasobami wodnymi.

W niedawnym komunikacie „Godne życie dla wszystkich: Eliminacja ubóstwa i zapewnienie światu zrównoważonej przyszłości”³⁶ Komisja podkreśliła, że woda jest jednym z sektorów, którymi należy się zająć w sposób zintegrowany, aby osiągnąć podstawowy rozwój społeczny oraz trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu w programie działań na rzecz rozwoju na okres po 2015 r., który to program ma zostać opracowany na szczelbu ONZ. W konkluzjach Rady z dnia 25 czerwca 2013 r.³⁷ stwierdzono, że w ramach na okres po 2015 r. należy w wyważony sposób zawrzeć gospodarcze, społeczne i środowiskowe filary zrównoważonego rozwoju, aby promować podstawowe standardy życia (w tym wodę i infrastrukturę sanitarną), czynniki napędowe zielonej gospodarki oraz zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów naturalnych oraz gospodarowanie nimi.

W sprawozdaniu³⁸ panelu wysokiego szczebla ONZ dotyczącym programu działań na rzecz rozwoju na okres po 2015 r. zaproponowano cel dotyczący wody i infrastruktury sanitarnej, który tym samym wyłania się jako obszar priorytetowy dla ram na okres po 2015 r.

Komisja przygotowuje obecnie komunikat dotyczący ram na rzecz rozwoju na okres po 2015 r.³⁹, określając cele priorytetowe, w ramach których uwzględnione zostaną kwestie związane z wodą i infrastrukturą sanitarną. Na szczelbu międzynarodowym opracowaniem

³⁵ <http://www.un.org/en/sustainablefuture/>

³⁶ COM(2013) 92.

³⁷ http://www.eu-un.europa.eu/articles/en/article_13692_en.htm

³⁸ http://www.un.org/sg/management/pdf/HLP_P2015_Report.pdf

³⁹ Program prac Komisji na 2014 r., COM(2013) 739.

celów zajmuje się również otwarta grupa robocza ds. celów zrównoważonego rozwoju⁴⁰. Otwarta grupa robocza zaprezentuje swoją propozycję na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ we wrześniu 2014 r., a wyniki zostaną uwzględnione w negocjacjach międzyrządowych zmierzających do podsumowującego szczytu wyznaczonego na wrzesień 2015 r., na którym UE i jej państwa członkowskie będą nadal odgrywać kluczową rolę.

4. WNIOSKI

Komisja z zadowoleniem przyjmuje mobilizację obywateli UE w celu wsparcia dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej w Europie i na świecie. Komisja podkreśla znaczenie problematyki praw człowieka w zakresie dostępu do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej i będzie nadal działać na rzecz zagwarantowania, aby zasady te pozostały w centrum jej strategii politycznych. Na szczęblu UE Komisja będzie wykorzystywać zrealizowane już działania oraz nadal rozszerzać i ułatwiać dostęp do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej dla całej ludności za pośrednictwem polityki ochrony środowiska i finansowania infrastruktury.

Komisja będzie też nadal zapewniać utrzymanie neutralności UE wobec krajowych, regionalnych i lokalnych wyborów dotyczących świadczenia usług wodnych, dopilnowując jednocześnie przestrzegania kluczowych zasad Traktatu, takich jak przejrzystość i równe traktowanie. Komisja będzie również stale uwzględniać obawy społeczeństwa dotyczące szczególnego charakteru usług wodnych, tak jak zrobiła w kontekście procesu legislacyjnego dotyczącego unijnych przepisów w sprawie udzielania koncesji.

Zwiększanie przejrzystości dla obywateli UE będzie nadal sednem wysiłków UE podejmowanych w przyszłości w tym obszarze. Celem będzie angażowanie obywateli przez eliminowanie braków informacyjnych uniemożliwiających im bardziej aktywne uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji dotyczących gospodarki wodnej na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

W perspektywie globalnej UE pozostaje zaangażowana w realizację międzynarodowego procesu opracowywania planu działania na rzecz rozwoju na okres po 2015 r. i celów zrównoważonego rozwoju o uniwersalnym zastosowaniu i będzie nadal aktywnie promować dostęp do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej oraz zintegrowane gospodarowanie zasobami wodnymi poprzez swoją politykę rozwoju, w szczególności przez wsparcie finansowe w wymiarze ponad 3 mld EUR na przeprowadzenie interwencji związanych z żywieniem z uwzględnieniem wody i infrastruktury sanitarnej (2014–2020).

W odpowiedzi na obywatelskie wezwanie do działania Komisja jest zdecydowana podjąć konkretne kroki i opracować nowe działania w obszarach mających bezpośredni związek z inicjatywą i jej celami. W szczególności Komisja:

- wzmocni wdrożenie swojego prawodawstwa dotyczącego jakości wody, opierając się na zobowiązaniach zawartych w 7. programie działań w zakresie środowiska i planie ochrony zasobów wodnych,
- rozpocznie ogólnounijne konsultacje społeczne na temat dyrektywy w sprawie wody pitnej, w szczególności z myślą o zwiększeniu dostępu do wody dobrej jakości w UE,

---

⁴⁰ Dokument końcowy konferencji Rio+20 upoważnił 30-osobową otwartą grupę roboczą działającą przy Zgromadzeniu Ogólnym ONZ do przygotowania wniosku dotyczącego celów zrównoważonego rozwoju, który miał zostać przedłożony na 68. sesję Zgromadzenia.

- zwiększy przejrzystość w zakresie zarządzania danymi dotyczącymi ścieków komunalnych i wody pitnej oraz rozważy koncepcję porównywania jakości wody z poziomami referencyjnymi,
- zapewni bardziej zorganizowany dialog między zainteresowanymi stronami na temat przejrzystości w sektorze wodnym,
- będzie współpracować w ramach istniejących inicjatyw, aby zapewnić szerszy zestaw poziomów referencyjnych w zakresie usług wodnych,
- będzie pobudzać innowacyjne podejście do pomocy rozwojowej (np. wsparcie partnerstw między operatorami wodnymi i partnerstw publiczno-publicznych); będzie promować wymianę najlepszych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi (np. dotyczących instrumentów solidarności) oraz identyfikować nowe możliwości współpracy,
- będzie promować powszechny dostęp do bezpiecznej wody pitnej i infrastruktury sanitarnej jako priorytetowy obszar przyszłych celów zrównoważonego rozwoju.

Komisja zachęca wreszcie państwa członkowskie, aby działając w ramach swoich kompetencji, uwzględniły obawy wyrażone przez obywateli w ramach tej inicjatywy oraz aby zintensyfikowały swoje wysiłki w celu zapewnienia bezpiecznej, czystej i dostępnej finansowo wody pitnej oraz infrastruktury sanitarnej wszystkim obywatelom.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EIO o niniejszym komunikacie powiadomieni zostaną organizatorzy inicjatywy, Parlament Europejski i Rada; zostanie on również podany do wiadomości publicznej.